

Det som framför allt skiljer ut Art Basel från andra stora internationella utställningar och biennaler är att konsten ohöljt presenteras som handelsvara, *commodity*, och alla de strategier som därmed blir synliga när det gäller att skapa och öka konstens värde. Det är rå marknad där storhandel pågår, samtidskonst och moderna klassiker blandas för en bred marknad: verk av Picasso, Kandinsky, Schiele, Giacometti och andra moderna klassiker byter ägare, samtidigt som mässan används av gallerister för att ”blåsa upp” konstnärsnamn som ännu är relativt internationellt okända, inför deras kommande utställningar på ”hemmagalleriet”. Så gjorde t ex New York-baserade Gladstone Gallery med Cecilia Edefalk, som trots att hon (i blygsam skala) deltagit i Venedigbiennalen med ett par målningar ännu inte är ett stort namn internationellt. På Art Basel såldes hennes verk slut till rekordpriser. Ändå är det köparens marknad - för trots att lyriska gallerister vittnar om att konstmarknaden har återhämtat sig efter den europeiska recessionen, så lever minnet av det omskakande brott mot tradition och princip som Damien Hirst iscensatte i september 2008. Han snuvade sin gallerist på förtjänst genom att låta auktionshuset Sotheby’s sälja 223 verk för drygt 1,3 miljarder kronor, direkt, utan mellanhänder.

Nytt för Basel i år är *Art Parcours*, som visar installationer och performances runt om i Basel på nya platser. Natalie Djurberg är det nya kanoniserade svenska stjärnskottet som turnerar mellan de internationella biennialerna. Hennes videos med samröre mellan djur och människor kan beskrivas som obehagligt gränsöverskridande, *unheimlich*, och passar kongenialt en regnig kväll med gotisk skräckstämning på Naturhistoriska museet. Likaså en datorgenererad version av universum upphängd under strävbågarna i stadens katedral (Angela Bulloch: *Night sky, Mercury and Venus*). John Bocks performances på en färja över Rhen, löst baserad på Jack Londons historia *The Sea Wolf*, bjöd på aggressivt slapstickbetonad improvisation; ett spökskepp med trasiga, svältande dockor vars enda födkrok är att mjölka råttor. Bock interagerar med publiken, och kanske når han genom sin furiösa energi ut med ett budskap bortom underhållningsvärdet. Spökskepp med svältande människor återfinns ju tyvärr ganska ofta utanför ”fort Europas” kuster.

Välplacerad är också den konsumtionskritiska installationen *Fairtrade Garage Sale* av Martha Rosler, uppbyggd av saker skänkta av Art Basels funktionärer, ”since the art world is

in love with shopping”, som Rosler säger. Sociala relationer som bygger på utbyte av ägodelar fascinerar henne: ”why not simply give it away?” En kritisk kommentar till mässans uppenbara syfte att göra konst till varor, som dock tycktes passera ganska obemärkt. Om det är ekonomisk kris i väst så expanderar marknaden österut: många nya kinesiska konstsamlare syntes på mässan bland konstintresserade kapitalister och kändisar, som skådespelaren Val Kilmer och fixkändisen från Warhols *The Factory*, Bianca Jagger. Hon marknadsförde entusiastiskt konstnären Billy Childish, i vilken hon sa sig se samma outsider-kvalitéer som hos sin gode vän Andy Warhol.

Sylvester Stallone debuterade själv som målare (sic) på Art Basel i Miami i december 2009, och sålde bra och dyrt trots nedgörande kritik för virrvarret av pastost färgkludd på duk - vilket bekräftar att konst handlar om en hel del om kändisskap och *branding*, och att några absoluta kvalitetskriterier som går att frikoppla från tid, rum och kontext inte existerar.

Minnesvärd är Julien Lombrails Jesus-skulptur av vax - utförd i samarbete med 40.000 bin! Gabriel Orozcos ”omdimensionering” av välkända ting, som bilar och människor som antingen krymper eller sväller ut, kommenterar också samtidens växelvis bulimiska, megalomana och anorektiska drag. Hela mässan som sådan kan ses som en märklig mix av förkrympta, klaustrofobiska bås för att sälja utrymme till ett maximalt antal hårt tematiserade galleriutställningar, samtidigt som verk med elefantiasis breder ut sig i *Art Unlimited* - en gigantisk utställningshall för de gigantiska verk som alltid syns i internationella konstevenemang; möjligen en anpassning till det faktum att mans syns lättare i bruset och folkmassorna (Art Basel har 60.000 besökare och deltagare) med monumentala verk än med små finstämda skira verk.

Kritiserar bör att alla de stora soloutställningarna på Basels konstinstitutioner som flankerar mässan med ett enda undantag av var vikta åt manliga konstnärer. Om man skakar av sig misstanken att valet av Rosemarie Trockel därför delvis handlade om att åtminstone erbjuda ett enda feministiskt alibi, så var det iallafall ett gott val, eftersom Rosemarie Trockel hör till de viktiga samtidskonstnärer som konsekvent undersöker och problematiserar rigida könsmonster, lika ihärdigt som Cindy Sherman eller nyligen framlidna Louise Bourgeois.

Avslutningsvis vill jag säga att jag är glad och tacksam över att jag genom Hiertanämndens stipendium gavs möjlighet att fördjupa mig i Art Basel; ett av de centrala

internationella konstevenemangen. Att informera sig om vad som försiggår på den internationella konstscenen är en viktig förutsättning för att med trovärdighet kunna skriva, forska, och kanske på sikt även undervisa om konst. Bryggan mellan journalistik och forskning som jag eftersträvar kan förhoppningsvis, åtminstone i någon mån, bidra till en levande, angelägen och kvalificerad konstkritik och kulturjournalistik.

Vänliga hälsningar,

Monica Anjefelt

redaktör/reporter SVT och masterstudent Konstvetenskapliga inst., Stockholms universitet